

Zinvolle daginvulling vraagt om maatwerk

Zo'n zestig professionals uit de verpleeghuiszorg kwamen op 10 oktober bij elkaar om van gedachten te wisselen over het thema zinvolle daginvulling. Activiteitenbegeleidsters, verpleegkundigen, verzorgenden, welzijnscoaches en projectleiders wisselden volop ervaringen en kennis. Rode draad in de bijeenkomst: invulling geven aan een zinvolle daginvulling is vooral een kwestie van goed samenwerken en inspelen op de individuele bewoner.

'Zinvol', volgens het woordenboek heeft het vele betekenissen. Diana Kole van Vilans lichtte er een uit. Zinvol is in de ouderenzorg misschien op de eerste plaats wel 'betekenisvol': bewoners een betekenisvolle dag geven. Daarvoor zijn aandacht voor het individu en empathisch luisteren essentieel. Begrijpen wie de ander is en wat hij wil, dat zijn de basisvoorwaarden om betekenisvolle momenten te kunnen aanbieden. En dat kan in verschillende settings: niet alleen in de vorm van activiteiten, maar ook bij het inrichten van de algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL). Het zo zelfstandig mogelijk kunnen uitvoeren daarvan kan voor sommige bewoners heel betekenisvol zijn.

De middag werd vervolgt door drie workshops verzorgd door ViVa! Zorggroep, Zorggroep Elde Maasduinen en Vilans:

ViVa! Zorggroep: Meer welzijn, meer werkplezier

Angela Woestenburg, activiteitenbegeleider en coördinator Welzijn van ViVa! Zorggroep, vertelde hoe zij op de locatie Strammerzoom hebben toegewerkt naar een integratie van zorg, welzijn en ondersteunende diensten. Zij werken nu met integrale teams die verantwoordelijk zijn voor de zorg en ondersteuning van bewoners. Er was voorheen te weinig zicht op elkaars taken en activiteiten en maar weinig overdracht of kennisdeling. Nu is er één groot team, waarin alle disciplines vertegenwoordigd zijn. 'Zo kan je beter samenwerken voor de bewoners en hou je de lijnen kort', volgens Angela.

Viva! werkt vanuit een gedragen zorgvisie. Het is makkelijker om elkaar aan te spreken als je terug kunt vallen op die zorgvisie: 'doen we wat we met elkaar hebben afgesproken'. Zorg en welzijn trekken nu samen op, door als één team regelmatig stil te staan bij de uitgangspunten. Zo houd je elkaar niet alleen scherp, maar ontstaat er ook meer kennisdeling en uitwisseling in het team. Angela gaf een aantal voorbeelden van verbeteringen die vanuit de welzijnsgedachte zijn aangedragen en die nu door de zorg zijn overgenomen. Zo wordt het eten nu opgediend in mooie schalen en met mooie garnering zoals peterselie. Ook is er bijvoorbeeld een wellness-ruimte gecreëerd van een oude badkamer, waar bewoners lekker kunnen ontspannen.

Bekijk de video over de omgebouwde wellness-ruimte:

Belangrijkste opbrengst van deze integratie van zorg en welzijn: de bewoners worden er gelukkig van, wat de zorg vaak makkelijker maakt. Dat draagt op zijn beurt weer bij aan het werkplezier van de medewerkers. Wat is ervoor nodig om dit te realiseren? Lef (buiten de kaders en regels denken), attent en alert zijn naar collega's, vrijwilligers, bewoners en familie (verbinding maken en houden), draagvlak en goede randvoorwaarden vanuit de organisatie (budget en eigen inkoop).

Zorggroep Elde Maasduinen: Leefgeluk

Marjon Kerstens (projectleider welzijn) en Connie Mutzers (Welzijnsadviseur) van Zorggroep Elde Maasduinen lichtten toe hoe zij werken aan zinvolle daginvulling. Leefgeluk en – plezier zijn belangrijke pijlers onder de zorg en ondersteuning die bewoners krijgen. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de individuele persoon, vanuit de vraag *Wat maakt jou uniek?* Dat is een mooie ingang om zicht te krijgen op wat mensen belangrijk vinden. Op de rechtstreekse vraag *Wat brengt u leefgeluk?* hebben mensen niet altijd een antwoord. Maar door ze te laten vertellen wat hen uniek maakt (bewoner zelf en/of zijn naasten) leer je het individu beter kennen.

Deze kennis over een bewoner inzichtelijk vastleggen is van belang. Hierom is Zorggroep Elde Maasduinen op twee locaties gestart met het leefplezierplan vanuit de Leyden Academy. Waar een zorgleefplan vaak feitelijke, klinische informatie bevat, staat in het leefplezierplan het welbevinden centraal en is vastgelegd waar deze bewoner blij van wordt. Ook staan er typerende foto's in van bewoners. Daarnaast wordt in het ECD een zogenaamde klanttypering opgenomen. Daarin is een beeld van de bewoner geschetst aan de hand van punten als: *Deze mensen en waarden zijn voor mij belangrijk*, *Dit mogen jullie van me weten* en *Dit vind ik leuk/fijn om te doen*.

Door de aanpassingen in het dossier zie je snel waardevolle informatie over de bewoner. Hierin is het van belang dat je de kennis niet alleen raadpleegt maar daadwerkelijk inzet. Heeft een bewoner bijvoorbeeld altijd de bingo georganiseerd, dan organiseert die dat binnen de locatie toch ook mee?

Om de kennis over een bewoner goed in te zetten is samenwerking tussen diverse disciplines, vrijwilligers en naasten erg belangrijk. Hierom werkt Zorggroep Elde Maasduinen met zogenoemde heterogene teams. Een team dat bestaat uit zorg, welzijn, facilitair en vrijwilligers wat nauw samenwerkt met bewoners en naasten. In de toekomst is de wens dat ook zij daadwerkelijk deel uit maken van het team.

Samenwerking is dus onmisbaar om tot leefgeluk te komen. Durf daarnaast het gewone gesprek met de bewoner aan te gaan en te informeren naar wensen. Vaak draait het namelijk maar om kleine dingen die voor de bewoner waardevol en van betekenis zijn.

- [Bekijk de presentatie](#)

Vilans: Aan de slag met de praatplaat

Tara Koenders, adviseur bij Vilans, heeft samen met zes zorgorganisaties een praatplaat ontwikkeld. Dat is een instrument dat helpt om de bij mensen met dementie te achterhalen wat zij als betekenisvol ervaren. In de workshop konden de deelnemers ervaren hoe het in de praktijk werkt en hoe de praatplaat inzicht verschaft.

Iemand met een zorg en ondersteuningsbehoefte is voor een uniek persoon met een eigen geschiedenis, een eigen toekomst en doelen. In de praktijk kun je daarvoor vier pijlers onderscheiden:

1. Ergens bij horen
2. Bijdragen aan de wereld
3. Verhaal van je leven maken
4. Boven het alledaagse uitstijgen

Zo was er een bewoner die door de zorg vaak bij het raam werd gezet omdat de medewerker denkt dat mevrouw/mijnheer zo graag uit het raam kijkt. Ja mevrouw vindt het fijn om uit het raam te kijken omdat ze zo kan zien wat er buiten gebeurt, maar uit gesprek blijkt dat de bewoner uit het raam kijkt omdat 'ik niks anders te doen heb.' Ook is het zaak te blijven toetsen of onze aannames blijven kloppen. Als iemand graag helpt met koffie uitdelen betekent niet dat hij /zij dat over een maand nog steeds leuk vindt.

Vervolgens kregen de deelnemers twintig minuten om in groepjes de [praatplaat](#) in te vullen. Dat leidde tot verschillende inzichten:

‘Eigenlijk zou je deze praatplaat voor elke bewoner moeten invullen, je komt erachter wat zinvol is voor deze bewoner.’

‘Een bewoner bij ons is heel introvert en vraagt nooit aandacht, terwijl de rest van de bewoners dat wel doet. Daardoor vraagt ze af en toe op andere manieren aandacht door bijvoorbeeld met meubels te schuiven.’

Conclusie: de praatplaat helpt om op een andere manier na te denken over de individuele bewoner en zijn/haar individuele aspecten. Dat maakt het makkelijker om betekenisvolle momenten te creëren.

- [Bekijk de presentatie](#)

Door: Paul van Bodegraven

Kennis en ervaringen uitwisselen

Wil je meer weten over deze bijeenkomst of heb je interesse om met collega's kennis en ervaringen uit te wisselen? Neem dan contact op met Marieke Stork m.stork@vilans.nl. Of kijk op waardigheidentrots.nl/netwerken/.

Meer weten

- [Bekijk alle bijeenkomsten](#)
- Inspiratie nodig voor dagbesteding? [Bekijk deze 10 tips](#)
- Lees ook het artikel '[Meer persoonlijke aandacht door omgebouwde wellness-ruimte bij ViVa! Zorggroep](#)'
- Alles over het thema [betekenisvol leven](#)

Op de hoogte blijven van al onze bijeenkomsten?

Abonneer u nu op onze wekelijkse nieuwsbrief.

Ik ga akkoord

Bij aanmelding voor onze nieuwsbrief en e-mails over bijeenkomsten, accepteert u ons [Privacy Statement](#) en geeft u toestemming aan Waardigheid en trots op locatie om u via e-mail op de hoogte te houden.

Ja, ik ga akkoord

Aanmelden

tags:

[Dagbesteding](#) (78)

thema:

[Wonen en welzijn](#) (153)